

sicut sedendo, exurgendo, & id genus alia faciendo: sponte quidem, sed citra cogitationem. Non ergo quidquid sponte facimus, deligimus, & de eo consilium capimus, sed quidquid deligimus id voluntarium est. Si quid enim agere consultantes proposuerimus, sponte agimus. Existunt verò ex conditoribus legum nonnulli, qui id quod sponte fit, & quod cum defectu, definiant vt diuersa, minorisque iis quæ sponte fiunt, quàm iis quæ cogitatio & consilio multas infligant. Est igitur propositum in eis, quæ sub actionem cadunt, & eis ipsis, in quibus penes nos fit agere, & non agere, & ita, vel non ita: & in quibus causam propter quã agitur videre liceat. Est autem non simplex causa propter quã aliquid fit. In Geometria siquidem cum quis dixerit quadratum quatuor rectis æquales angulos habere, & percunctatur propter quid: occurrit, quia etiam triangulum duobus rectis æquales habet. In his igitur, ex definito principio sibi propter quid assumpserunt. At in eis, quæ sub actionem cadunt, in quibus est defectus, non ita: nullum siquidem ponitur definitum. Sed si quis exquirat, cur hoc fecisti? quoniam non erat aliter vt facerem, vel quoniam ita melius. Ex ipsis venientibus (qualiacunque apparuerint esse meliora) defectus sumitur, & ob ea ipsa. Quam obrem etiam in huiusmodi est consilium capere, vt expediat. At in scientiis nequaquam. Nemo siquidem quemadmodum scribere opus sit nomen Archiclis, inquit consilium: quia quo pacto scribendum nomen Archiclis est iam definitum. Mendum igitur non in intelligentia gignitur, sed in scribendi actione positum. In quibus certè non est intelligentiæ error, ne de eis quidem inquit consilium: sed in quibus indefinitum est nec certum quid oporteat, ibi mendum procreatur. Atqui in eis, quæ sub actionem cadunt, id non est definitum, & in quibus duplex mendum. Delinquimus igitur tam in eis, quæ sub actionem cadunt, quàm ex virtutibus pariter. Virtutem enim coniectantes per agnata nobis itinera hallucinamur. Est siquidem in defectu excessusque hallucinatio. In horum utrumlibet deferimur voluptate & dolore: quandoquidem ex voluptate in mala delabimur, vt ex ægrotione: honesta fugitamus. CAPVT XIX.

Versum autem est, non quemadmodum sensus, animi cogitatio. velut visu non poterit quicquam aliud, quàm videre: non auditu aliud quàm audire. Iudè

A *ἢ κατὰ τὸν νόμον καὶ ἀεὶ ἀμεταβάτως, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα, ἐκόντες μὲν, αὐτὸν δὲ τῷ διακρίνειναι. ἵκε ἄρα τὸ ἐκούσιον περιαιρετὸν, ἀλλὰ τὸ περιαιρετὸν ἐκούσιον. αὖτε πὶ γὰρ περιαιρέματα παράτην, βουλοδύσμενοι, ἐκόντες ἀπάπορμυ. φαίνονται δὲ πινες ὀλίγοι καὶ τῆς νομοθετικῆς διορίζειν τὸ, τε ἐκούσιον, καὶ τὸ ἐκ περιαιρέσεως ἔτερον ὄν, ἐλ ἀπίους τὰς ζῆμίας ὅτι τοῖς ἐκούσιους, ἢ τοῖς κατὰ περιαιρέσειν τάπωντες. ἔστι οὖν ἢ περιαιρέσει ἐν τοῖς πρακτοῖς, καὶ τοῖς ἐν οἷς ἐφ' ἡμῖν ὅτι καὶ ἀρῶν, καὶ μὴ ἀρῶν, καὶ ἔπως, ἢ μὴ ἔπως, καὶ ἐν οἷς ἐστὶ λαβεῖν τὸ διὰ τί. τὸ δὲ διὰ τί, οὐχ' ἀπλοῦν ἐστὶ. ἐν μὲν γὰρ γαυμετεία, ὅτι αὖ φησὶ τὸ τετραγώνον τετράγωνον ὁρθῶς ἴσως ἔχειν, καὶ ἑρατῶς διὰ τί, ὅτι φησὶ καὶ τετράγωνον ὀρθῶς ἴσως ἔχει. ἐν μὲν οὖν τοῖς πειούτοις ἐκ τῆς ἀρχῆς ἀριστοφῆνης ἔλαβον τὸ διὰ τί. ἐν δὲ γὰρ τοῖς περακτοῖς ἐν οἷς ἢ περιαιρέσει, οὐχ' ὅπως. οὐδέ μιν γὰρ καί τινι ἀριστοφῆν' ὄν' ἀπ' ἀπαμῆτις, διὰ τί τῷ τὸ περιαιρέσει; ὅτι οὐκ ἐν τῷ ἄλλως, ἢ ὅτι βέλπιον ὄπως, ἐξ ἑαυτῆς τῆς συμβαίνοντων, ὅπου αὖ φησὶ νηται βέλπιον ἔστι, ταῦτα περιαιρέται καὶ διὰ ταῦτα. διὸ δὲ ἐν τοῖς τοιούτοις, τὸ βουλοδύσμεναι ὅτι, τὸ πῶς δέ; ἐν δὲ τῆς ὀπισθημῆς οὐδ' οὐδεὶς γὰρ βουλοδύσμεναι πῶς δέ; γὰρ τὸ ὄνομα Ἀρχικλοῦς, ἢ οὐκ ἀμαρτία οὐ γίγνεται ὄν τῆς διανοίας, ἀλλ' ἐν τῇ ἐνταυτοῦ τῷ γράφειν. ἐν οἷς γὰρ μὴ ὅτι ἢ ἀμαρτία ἐν τῇ διανοίᾳ, οὐτε βουλοδύσμεναι ἑαυτὸν πύτων' ἀλλ' ἐν οἷς ἢ ὄν ἀδελφόν ὅτι τὸ ὡς δέ; ἐκ ταῦτα ἢ ἀμαρτία ἐστὶ ὅτι ἐν τοῖς περακτικοῖς τὸ ἀδελφόν, καὶ ἐν οἷς διπλῶς αἱ ἀμαρτίαι. ἀμαρτῶν ὄν οὖν ἐν τοῖς περακτικοῖς, καὶ ἐν τοῖς κατὰ τὰς ἀφ' ἀφ' ὁμοίως τῆς γὰρ ἀφ' ὁμοίως συχάζομενοι, ἀμαρτῶν ὄν ὅτι τὰς περὶ φησὶ ὁδὸς ἔστι γὰρ καὶ ἐν ἐκείνῃ καὶ ἐν ἐκείνῃ ἀμαρτία ἐφ' ἐκείνῃ δὲ τούτων περιαιρέται δι' ἡδονῆν καὶ λύπην. διὰ μὲν γὰρ τῆν ἡδονῆν, τὰ φαῖλα περιαιρέται διὰ δὲ τῆν λύπην, τὰ κακὰ φθίγγονται.*

Κεφάλαιον εθ.

E *Τι δ' ὄν τῆς διανοίας, ἵκε ἄρα τὸν ἀπ' ἀπ' ἄλλο ποιῆσαι ἢ εἶναι. οὐδὲ τῆ ἀκοῆ οὐδὲν ἄλλο τὸ αἰσώσασθαι ὁμοίως δὲ ἢ δὲ βουλοδύσμεναι.*